

Let isba za vsak... Penelopeja. Naročnina za 1 mesec L 8... Oglasna za 1 mesec prostore... Oglasna za 1 mesec prostore...

# EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopolni naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglasni, reklamni in denar za upravnništvo. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Last, založba in tisk Tiskarna 'Edinost'. Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, l. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

## Francosko in angleško civilno letalstvo

Dandanes je letalstvo došlo do tak razmah, da je v resnici zanimivo nasledovati brzi razvoj — ne samo vojaškega, pač pa tudi civilnega letalstva. In ne bo daleč oni čas, ko bomo imeli v Evropi in drugod civilno letalstvo tako razvito, da nam bo prinašalo velike koristi, ker bo najhitreje in najkomodnejše prometno sredstvo. Sicer, kje so še tisti časi... vendar pa se moramo zavedati, da drvimo z neizmerno naglico za napredkom naprej!

Imam pred seboj zanimivo italijansko revijo: «Le opere dell'ingegno». Pod oddelkom «Letalstvo» prinaša dvoje kratkih poročil o civilnem letalstvu na Francoskem in na Angleskem.

Francoske zračne črte imajo v rokah privatne družbe, ki pa jih država z denarjem podpira. Vsako letalsko podjetje ima svojo odmerjeno zono, kjer se lahko udeležuje, da ni preveč medsebojne konkurence.

Na splošno so v veljavi desetletne pogodbe in država sama garantira za gotov in določen odstotek dobička, odnosno, da krije v gotovi meri eventualni primankljaj med stroški in dohodki.

V teh zadnjih letih se je državna podpora na splošno znižala, ker se je nekoliko zboljšalo stanje družb samih. V letu 1926. je dala država družbam na razpolago 60 milijonov frankov, kar predstavlja na polovico manj glavnih stroškov, ki so bili 142 milijonov frankov za leto 1926. za civilno letalstvo. Vojaško letalstvo pa porabi 387 milijonov, morsko 88 in kolonijsko 8 milijonov.

Kar se tiče stroškov pri opravljanju zračne službe, potrošni najagilnejša družba 6.1 zlatega franka za eno preneseno kilometrsko tono, ponujenih pa dobi le 4 zlate franka za eno kilometrsko tono.

Torej je državna podpora upravičena in potrebna.

Francosko letalstvo stremi za velikimi poletji. Ima namreč že svetovno prvenstvo za največje daljave, premagane brez pristajanja. Na progi Pariz-London so, da bi se čimbolj izognili različnim nevarnostim in raznim vremenskim neprilicam ter da bi napravili kolikor bolj varno nočno službo, organizirali zelo dobro meteorološka znamenja.

Vidi se tudi, da stremi Francija za tem, da bi se kar najhitreje mogla zasidrati potem svojih zračnih črt v Orientu. In govori se o črti, ki bi vezala Pariz z njevo kolonijo v Indiji.

Se nekoliko besed o angleškem letalstvu. To šteje sedem let svojega življenja in se nahaja sedaj v velikem kem razmahu.

Sir Karol Wakefield, ki je z denarjem podprl Cobhamov polet v Avstralijo, predvideva velikanske koristi in uspehe, ki jih bo nudil celemu svetu zračni promet, ko bo postalo letalstvo skupno prometno sredstvo celega sveta. Če so k medsebojnemu spoznavanju ljudi pomagale železnice v devetnajstem stoletju, v koliko večji meri in koliko hitreje se bo to zgodilo potem letalstva!

Najnaravnejši cilj za angleško letalstvo je že razviden iz samega naziva največje letalske družbe, ki jo denarno podpira država... To je «Imperial Airway - Limited». Anglija hoče namreč hitrih zvez med materjo-domovino in med najbolj oddaljenimi deli imperija. Toda te zveze morajo biti sigurne. Kot ima Anglija po morju svoja stalna mesta, ki čuvajo morske poti in morske zveze, tako hoče imeti podobna oporišča na svojih zračnih črtah. Irak je že v rokah letalstva, da osigura veliko zračno pot Velika Britanija-Indija... in potem tudi pot v Avstralijo, katera bo gotovo v kratki bodočnosti potegnjena.

Prva zračna črta angleškega letalstva, izvenevropska, je Kairo-Bassora, ki bo v kratkem gotova in ki se bo takoj potem podaljšala do Karaki. Stroji, ki bodo opravljali to zračno službo, bodo odhajali iz Londona vsakih petnajst dni in bodo našli zvezo v Kajri z velikimi poštami Peninsular and Oriental Line... Karaki se nahaja v per-

## Prve razprave pred posebnim tribunalom

On. Volpi o uspehih liktorskega posojila

Proces proti Zanibonija se bo pričel 21. t. m.

RIM, 1. (Izv.) Danes zjutraj je pričel posebni tribunal s svojim delovanjem. Dostop v sodni dvorani je bil dovoljen samo proti vstopnici. Straža v dvorani in izven nje so tvorili orožniki in oddelki fašistske milice.

Pred pričetkom obravnave sta imela generalni vojaški prokurator Nosedo in predsednik posebnega tribunala general Samna kratka govora. Po končanih govorih je takoj pričela prva obravnava proti zidarjema Josipu Pira in Kataldu D'Orio, obtoženima radi žaljenja prvega ministra in poveljevanja zločina proti min. predsedniku. Obtožnica sta trdila, da sta nedolžna in da sta žrtve zavisti ovdetelja Prima Maggi, ki je bil teden dni poprej radi pomankanja dela odpuščen iz službe. Ovdetelj Primo Maggi, ki je bil klican kot priča, se ni javil k obravnavi in iz informacij policije izhaja, da oba obtožena nimata za seboj baš najplešje prošlosti. Eden je znan kot prevraten element, drugi pa kot dezertir. Podjetnik, pri katerem sta bila oba obtožena zaposlena, izpoveduje, da sta bila dobra delavca in da je bilo njuno obnašanje zelo dobro. Po govoru državnega pravdnika in obeh zagovornikov je proglasil posebni tribunal po kratkem posvetovanju razsodbo, s katero sta bila obtožena obsojena na 9 mesecev ječe, na 500 lir globe in na eno leto posebnega nadzorstva.

Na popoldanski obravnavi posebnega tribunala sta se vršili razpravi proti Paskvalu Palmieri in Mariju Salvatori ter proti Simoteju Ricci, obtoženim radi poveljevanja zločinom. Obtoženci so izjavljali, da so nedolžni. Po zaslusanju prič je prevzel besedo državni pravdnik, ki je zahteval za Simoteja Riccija 3 leta in 15 dni zapore, 2 leti posebnega nadzorstva ter 1200 lir globe, za ostala dva obtožena pa 10 mesecev zapore. Po obrambnih govorih zagovornikov in po kratkem posvetovanju je proglasil posebni tribunal ob 19.30 razsodbo, s katero je Ricci obsojen na 3 leta in 15 dni zapore, na 2 leti posebnega nadzorstva in na 1200 lir globe, dočim sta bila ostala dva obsojena na 3 mesece zapore in 500 lir globe.

Posebni tribunal bo razpravljal dne 4. in 7. februarja o nekaterih manj važnih procesih, dne 21. t. m. pa se prične proces proti Zaniboniju in tovarišem.

## Tri milijarde in 150 milijonov lir je bilo do sedaj podpisanih za liktorsko posojilo

RIM, 1. (Izv.) Finančni minister Volpi je sporočil predsedniku vlade v posebnem pismu o izidu podpisovanja liktorskega posojila. Iz pisma finančnega ministra sledi, da so bile dosedaj podpisane 3 milijarde in 150 milijonov lir. Od tega zneska sta bili takoj in v gotovini izplačani dve milijardi in 425 milijonov lir, 725 milijonov lir pa bo izplačanih v obrokih.

Gornja številka pa ni še definitivna, kajti izven Evrope in po kolonijah zapade rok za podpisovanje liktorskega posojila šele 31. marca.

Bonov državnega zaklada (navadnih, 5 in 7 letnih) je bilo konvertiranih za 20 milijard 358 milijonov lir, toda tudi ta šte-

zijskem zalivu. — 2536 milj... od Karaki se nadaljuje pot po železnici v Dehli in Kalkuto, prihranivši tako teden dni morske poti. Naravno je, da se pripravljajo že zračni spoj med Karaki in Dehli Kalkuto.

Od Kajre do Karaki se bo pričelo v treh dneh po zračni poti, medtem ko se po morju rabi 11, po zemlji pa 15 do 22 dni...

Razume se tudi, da bo Anglija hotela imeti tudi zračno pot v Avstralijo. Toda dokler se postavi brezhibna in varna zračna pot na taki daljavi, bo preteklo še nekaj časa.

Dragotin Bajec.

## „Foglio d'Ordini“

Nova fašistska pokrajinska vodstva

RIM, 1. (Izv.) Danes popoldne je izšel «Il Foglio d'Ordini», ki prinaša Mussolinijevo poslanico na črne srajce povodom četrte obletnice ustanovitve narodne milice ter drugi seznam novih pokrajinskih vodstev. V tem drugem seznamu se nahajajo med drugimi tudi imena članov, ki tvorijo pokrajinski vodstvi v Pulji, na Reki in v Zadru, dočim Trst in Gorica tudi v drugem seznamu nista zapopadani. V petek bo objavljen tretji in zadnji seznam novih pokrajinskih vodstev.

Ustoličenja novih vodstev se morajo izvršiti v severni Italiji dne 6. februarja, v ostalih delih države pa se smejo vršiti tudi dne 13. februarja.

Nadalje prinaša današnji «Il Foglio d'Ordini» med drugim tudi kratek, toda oster članek proti rabi anonimnih pisem in daljši imenik članov, ki so bili izključeni iz stranke in pa seznam nekaterih tednikov, ki so morali na podlagi odredbe, strankinega generalnega tajnika prenehati z nadaljnjim izhajanjem.

Strankino vodstvo se zopet sestane v petek ob 17. uri v palači Chigi in sicer pod predsedstvom on. Mussolinija.

## Upravni svet Zveze posojilnic pri on. Mussoliniju

RIM, 1. (Izv.) Danes zjutraj je sprejel predsednik vlade v palači Viminale upravni svet Zveze posojilnic in hranilnic. On. Mussolini se je živo zanimal za delovanje Zveze, ki šteje glasom poročila njenega predsednika on. Acerba že 2000 članic, ki hranijo nad poldrugo milijardo drobnih prihrankov.

Skočila s petega nadstropja, pa ni zadobila nobene poškodbe

RIM, 1. (Izv.) Danes ob 16. uri se je vrgla v Rimu v ulici Ottaviano iz petega nadstropja 20-letna Hedviga Neri radi ljubzenskih nespozumljenj. Čeprav je strmoglavila z višine kakih 20 metrov ter padla na ulični tlak, vendar so v bolnici, kamor je bila nemudoma prepeljana, ugotovili, da Nerijeva ni zadobila pri padcu nikake poškodbe.

## Iz plesne dvorane na policije

MILAN, 1. V nedeljo je tukajšnja policija obiskala razne plesne dvorane, v katerih se je vršil ples brez dovoljenja oblasti.

Polijski agenti so vdrli tudi v neko dvorano v ul. Campo Londigiano, kjer se je bilo proti večeru zbralo na plesu že kakih 500 oseb. Petindvajset mladoletnih devojk, ki so bile brez spremstva, je bilo odpeljanih na policijo. Izpustili so jih šele tedaj, ko so prišli sorodniki ponje. Oblast je odredila zapretilje dvorane, ker se je ples vršil brez potrebne dovoljenja. Organizatorji plesnega večera bodo imeli opravka z oblastmi tudi zato, ker so pobirali vstopnino, a niso plačevali erarju dolžne svote.

## Uzunović je včeraj sestavil novo vlado

Tvorijo je radikali, Jovanovičeva skupina in SLS

BEograd, 1. (Izv.) Ob 12.30 je kralj podpisal ukaz o sestavi nove vlade in so bili novi ministri takoj zaprišeženi. Ministrski portfelji so razdeljeni po sledečem redu:

predsedstvo: Uzunović; zunanje ministrtvo: Perić; notranje ministrtvo: Maksimović; vojna in mornarica: general Hadžić; finance: Marković; pravosodje: Srbić; pravosveta: Velja Vukičević; pošte in brzojav: Milorad Vujičić; poljedelstvo: Kulovec; agrarna reforma: Simonović; šume in rudniki: Miletić; trgovina in industrija: nezasedeno; javna dela: Serneck; narodno zdravje: dr. Slavko Miletić; socijalna politika: Gosar; izmačenje zakonov: Jovanović; promet: general Milosavljević; vere: Miša Trifunović.

V zadnjem momentu je iz vladne kombinacije izpadel dr. Nikić. Tekom dopoldneva so se namreč med dr. Nikićem in Uzunovićem vršila še pogajanja, ker je dr. Nikić zahteval zase portfelj ministrtva za šume in rudnike. Uzunović pa na to ni hotel pristati, marveč mu je ponujal portfelj za trgovino in industrijo. Ker se nista mogla sporazumeti, so bila pogajanja prekinjena. Ministrski resort za trgovino in industrijo ostane nezaseden, posle tega ministrtva pa bo začasno vodil minister Milan Simonović.

Novi ministri so po prisegi nastopili svoja mesta, v kolikor so se spremenila. Izmed članov Jugoslovanskega kluba je nastopil svoje mesto le dr. Gosar, inženir Serneck pa še ni prevzel nove službe, ker njegov prednik dr. Košutić ni v Beogradu. Tudi dr. Kulovca še ni v prestolici.

Nova vlada je v manjšini v vseh parlamentarnih odborih razen v finančnem odboru. Predsednik vlade Uzunović je popoldne sprejel novinarje in jim je podal daljšo izjavo o sestavi vlade. Izrazil je precejšnje zadovoljstvo nad novimi ministri ter je potrdil, da bodo vlado podpirali Nemci in da se bo najbrž tudi dr. Nikić približal vladi. Ko so novinarji ozorili Uzunovića, da skupni ministri tvorijo vlado, vendar da ne dovolj čvrste parlamentarne večine, je Uzunović odgovoril: Ta stvar je enostavna. Čim vlada ne bo imela potrebne večine, bo odstopila. Pomisliti pa je treba, da je strmoglavljenje vlade pasivna plast parlamentarizma, kar je treba pripisati opoziciji v breme.

## Sporazum med Nemčijo in Francijo

glede trdnjav na vzhodni meji

PARIZ, 1. (Izv.) Danes je došlo po dolgih pogajanjih glede nadzorovanja Nemčije do končnega sporazuma. Nemška vlada je namreč pristala na to, da uniči celo vrsto trdnjav na nemški vzhodni meji.

## Madžarski parlament

Volitev novih predsednikov

BUDIMPESTA, 1. Včeraj sta poslanska in magnatska zbornica imeli sejo, na kateri so se vršile volitve novih predsednikov. V poslanski zbornici je bil izvoljen dr. Zsitvay, v magnatski zbornici pa prof. Julij Wlaszits, ki je naglašal, da je magnatska zbornica časna institucija, a je v sedanjem času potrebna. Varovati bo morala tradicije pred katerokoli radikalno tendenco.

Mnogo pozornosti je vzbudila izjava, ki jo je v imenu legitimistov prečital grof Dessewffy. Naglašal je, da se legitimisti udeležujejo dela visoke zbornice samo radi tega, ker smatrajo to za svojo dolžnost do domovine. S tem pa nočejo nikakor izdati pravic «ustavnega kralja». Slično izjavo je podal tudi erlauski nadškof. Legitimisti so namreč v sporu z grofom Bethlenom, ki pravi, da si Madžarska lahko svobodno izbere svojega vladarja in da ni treba, da bi se ozirala na zgodovino.

V razsodbi je rečeno, da je napad, ki so ga izvršili fašisti, v vsakem oziru obsojena vreden; obsojati ga je treba tembolj, ker so ga izvršili elementi, ki pravijo, da hočejo skrbeti za javni red in za socialno disciplino.

## Kitajski morsk roparji

se polastili velikega parnika

LONDON, 1. «Timesu» poročajo iz Hong-Konga: Kitajski parnik «Yang-Bee», ki je prihajal iz Singaporea, so napadli in zavzeli kitajski morsk roparji ter ga odvedli v zaliv Bias, ki se nahaja blizu Hong-Konga in kjer je glavno taborišče morskikh roparjev.

Na parniku se je nahajalo mnogo kitajskih potnikov in nič ni do sedaj še znanega, kaj se je z njimi zgodilo. «Yang-Bee» je največji parnik, kar so jih do sedaj zajeli morsk roparji. Tolovaji so se bili vkrcali na parnik kot navadni potniki; bilo jih je približno sto. V ugodnem trenutku so uničili radiotelefonski aparat, zasedli skladišče orožja ter zagrozili, da poženejo ladjo v zrak, če se jim bo kdo upiral. Tako so se polastili parnika.

## Postavne mere po javnih lokalih

Metrični urad goriški nam pošilja: «V smislu čl. 10. kr. odloka od 26. aprila 1926. št. 1142 so raztegnjene s 1. januarja t. l. določbe čl. 64. metričnega pravilnika, ki je bil spremljen s kr. odlokom od 10. XII. 1914. št. 1385, tudi na nove pokrajine.

Po teh določbah se mora vršiti po javnih lokalih podajanje vina, mleka itd. izključno v mericah, ki so žigosane, tako da je prepovedana raba sedanjih posod (steklenic itd.), ki nimajo žiga o overovljenju. Lastniki javnih lokalov bodo morali torej nabaviti postavno določene mere v množini, ki jo zahtevajo njihovi obrati, katere bodo nadomestile sedanje protipstavne mere.

Kršitve teh določb bodo imele za posledico zaplenbo protipstavni mer in ovrabdo sodni oblasti.»

## VSA DRUŠTVA

ki uporabljajo prostore na «stari policiji» so vabljena, da pošljejo svoje zastopnike — četrtek 3. februarja ob 21. — ravno iste prostore na važen sestanek, ki ima določiti izpremembe v nadaljnjem uporabljanju rečenih prostorov. Opozarja se, da bo ono društvo, ki ne pošlje zastopnika, izključeno od nadaljne uporabe. — Upravitelj.

## Meksikanski škof Diaz bo prišel v Italijo

HAVANA, 1. Nadškof iz Tobaasca mons. Diaz, znan po svojem delovanju kot tajnik meksikanskega episkopata, je prisel te dni iz Nikarague v New York, kjer se bo vkrcal na parnik, ki ga bo prepeljal v Italijo.

## Protestna demonstracija — avtomobilov

ATENE, 1. Vsi mestni avtomobili in avtobusi so včeraj priredili pred poslopjem poslanske zbornice originalno protestno demonstracijo. Opremljeni so bili s črnimi zastavami. Šoferji so namreč hoteli na tak način dati dojkva svojemu ogorčenju nad dejstvom, da je vlada sklenila z neko angleško transportno družbo konvencijo, na podlagi katere bo samo ta družba smela oskrbovati promet v Atenah. Demonstracija je potekla brez incidentov.

## Sestanek Briand-Vandervelde

BRUSELJ, 1. Sinoči je ministrski svet imel sejo, kateri je predsedoval Jaspar. Minister za zunanje zadeve Vandervelde je podal daljše poročilo o zunanji politiki. Sklenjeno je bilo, da bo Vandervelde že danes odpotoval v Pariz, kjer se bo sestal z Briandom.

## Železniška nesreča v Ameriki

PARIZ, 1. V Penningtonu pri Trentonu sta trčila dva vlaka. Sunej je bil tako močan, da je lokomotiva močno pokvarila restavratski voz drugega vlaka. 35 oseb je bilo težko in lahko ranjenih.

## Nasilen zločinec

DUNAJ, 1. Na kazenskem sodišču v Budimpešti se je včeraj odigral prizor, kakršnega ni videti na sodnihah.

Predsednik sodnega dvora je bil komaj prečital razsodbo proti četvorici zločincev, ko se je eden izmed obsojencev, izredno močan človek, tako razburil, da je od palisade odlemil debel kos lesa ter skočil proti predsedniku sodnega dvora z očitnim namenom, da bi ga lopnil po glavi. Ko je eden izmed orožnikov zgrabil zločince za rokav, se je nasilnež tako razljutil, da je pograbil za stol in pričel mahati in razbijati na levo in desno.

Občinstvo je prestrašeno zbežalo in tudi sodniki so takoj zapustili dvorano. Orožniki so imeli mnogo posla, predno se jim je posrečilo ukleniti nasilnega zločince.

## KAR DANES LAHKO STORIŠ, NE ODLAŠAJ NA JUTRI

Tega našega pregovora naj se drže poverjeniki «Goriške Matice» in naj takoj prav povsod v vseh hišah naberejo naročnikov «Goriške Matice». Od njih je odvisno, da bodo prav vsi deležni veselja nad knjigami «Goriške Matice» Naj bo brez podlage izgovor: Nisem član Matice, ker ni bilo poverjenika do mene.

# DNEVNE VESTI

## PO DESETIH LETIH.

Po desetih letih, odkar je odšel I. 1917. na vojno ter potem zginil na ruski fronti, se je tni dni oglasil Jožef Vremec z Opčin št. 305. Pisal je sorodnikom iz saratovske gubernije, kjer sedaj živi. Sorodniki so ga, kakor je razumljivo, smatrali že za mrtvega. Koliko je še takih naših ljudi raztresenih po nepreglednih poljanah velike Rusije? Od časa do časa se zopet oglašajo ta ali oni, ki so ga bili domači že davno zbrisali...

## «VESNA» SV. KRIŽ.

Clanici gospić Doušak Gizeli, ki stopa danes v zakon z gosp. Ivanom Sedmak iz Sv. Križa, naše čestitke in obilo sreče v novem življenju.

## DODATNA PRISTOJBINA

za brzojavke in brezžične brzojavke za v inozemstvo je določena za mesec februar na 380%.

## Nalezljive boleznj v našem mestu.

V času od 22. 1. do 29. 1. 1927 so bili v našem mestu sledeči slučaji nalezljivih boleznj: davica 5, škrlatica 6, legarjeva mrzlica 9; umrle so 3 osebe na legarju.

## Društvene vesti

— D. Zora, Trst. Danes točno ob 20. uri odborova seja. Navzočno ob vseh odbornikov obvezna. — Predsednik.

Iz tržaškega življenja

Poskušena samomor delavca. Radi družinskih neprilik in boleznih je večeraj jutraj skušal napraviti konec dnevu svojega življenja 49-letni klepar Peter Banel, stanujoč v ulici E. Toti št. 4...

Nomesto zdravila pil strup.

41-letni izvozeč Septim Pistola, stanujoč v ulici Rossini št. 10, je brez dvoma zelo nepreviden mož. Predpreteklo noč je hotel izpit doma neko čistilno sredstvo, a v temi je namesto steklenice z zdravilom vzel iz omare v kuhinji steklenico z jedkim subtilomatom...

Huda nezgoda pri delu.

V mehanični delavnici «Officina navale» pri Sv. Soboti se je večeraj popoldne dogodila huda nezgoda. Med delom pri električnem svedru je 18-letni mehaniški vajenec Longino Longo, stanujoč v ulici Foscolo št. 28, prišel z levo roko med zobata kolesa, ki so mu, čeprav so navzočni delavci naglo ustavili stroj, ud strasno razmesarila...

Pri igri si razšla nos.

V materinem spremstvu je večeraj popoldne prišla iskat pomoči v mestno bolnišnico 11-letna Vladimira Premrl, stanujoča v ulici molino a vento št. 46. Deklica je močno krvavela iz nosa in zdravnik, ki jo je preiskal, je dognal, da ima revica zdrobljene nosne kosti. Premrlrova je povedala, da je pri igri na ulici tekala za neko sovratnico, ki se je naposled nenadoma ustavila in butnila z glavo Premrlrovo v obraz. Po prvi pomoči je bila deklica na željo matere prepuščena domači negi.

Drzna tatvina v tobakarni.

Ko se je Magdalena Kikelj, lastnica neke tobakarne v Rojanu št. 7, predvečerajšnjim popoldne za hip oddaljila iz prodajalne ter stopila po nekem opravku v bližnjo trgovino, gotovo ni slutila, da jo bo ta neprevidnost stala 900 lir. V njeni odsotnosti je neki zlikovec, ki je najbrž prežal na ugodno priliko, naglo smuknil v tobakarno, pograbil iz predala za bankom šop bankovcev ter se nato spustil v beg. Kikljev, ki se je v naslednjem hipu vrnila iz trgovine, je sicer videla bežati lopova, a prvi hip si ni znala tolnačiti, kaj bi neki to pomenilo. Toda ko je zagledala odprt predal, ji je na mah postalo vse jasno. Ker je vedela, da bi težko dohitela zlikovca, se je Kikljeva podala na bližnjo orožniško postajo ter tam javila dogodek. Na podlagi osebnega popisa, ki ga je Kikljeva podala o zlikovcu, so orožniki pozneje artilirali 19-letnega Karla L., ki pa odločno zavrača vsako krivdo glede omenjene tatvine. Kljub temu pa je bil mladenič pridržan v zaporu.

Tržaško sodišče

Podkupljenje. Dne 11. majnika p. l. je v Nabrežini v bližini brojniških kamno- lomov bil ustavljen Franc Brožič iz Bistrice. Ta je vodil konja na sejm v Sežano; finančni stražniki so dognali, da je konj bil vtihotapljen in radi tega zaplenili žival. Kmetič se je ustrašil tega, nekoliko protestiral in skušal napraviti konec neprijemu do-

življaju s tem, da je ponudil finančnemu stražniku — pet lir zato, da ta prekliče soplemo in ga pusti naprej. Radi tega je bil naznanjen in se je moral zagovarjati danes pred tukajšnjim kazenskim senatom.

Brožič trdi, da je nedolžen. Pravi, da je dal stražniku tistih pet lir zato, da poskrbi za konja, katerega ima obtoženec zelo rad. Priči karabiner Stefanutti in brigadir Basile sta potrdila obtožnico v opisanem smislu.

Brnil je odvetnik Kezich, ki je v svojem govoru prišel do zaključka, da mora sodišče oprostiti Brožiča vsaj radi pomanjkanja dokazov.

Nadaljevanje razprave o milijon-skih tatovih

Včeraj smo naznanili pričetek razprave proti vlomilcem in Tržašk otrogovsko banko, v Goriško in červinjansko podružnico videmske hranilnice in sleparjem z denarnimi nakazili na škodo raznih jugoslovanskih denarnih zavodih.

Da izpopolnimo listo obtožencev, moramo dodati še imena Ivana Skerl, Tržčana, Arnalda Turk, Tržčana, (ki pa je jugoslovanski državljan), Martina Grakelića iz Zagreba, Josipa Bello iz Trsta in Ivana P. iz Gorice.

Ze pričetek obravnave je dal popod številnim incidentom, tako da se je izpraševanje obtožencev zavleklo do večeraj in bi se imelo nadaljevati daens. Ispraševanje je bilo vsak čas prekinjeno z novimi incidenti, ki grozijo z izrednim zavlačevanjem obravnave.

Vsak branitelj skuša doseči za svojega varovanca vse mogoče juristične olajšave, kajti jasno je, da je homerska molčečnost oz. negativnost istih skrajno neprijetna sodnemu dvoru. Včeraj so zagovorniki govorili, ves dan o proskripciji, to je o nemožnosti kaznovanja zločincev po preteku petih let od dneva zločina. Več obtožb ho v tem zgrebilo svojo moč. Skupna vsota plena znaša, ne vsehvi kurzne razlike, 967.873 lir. Branijo odvetniki Guido Zennaro, Turola Giovannini, Berton Ferrero, Cidella, Bassi in Kezich.

Civilno stranko, zagrebški bančni zavod, zastopa odvetnik Ražem.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Domače tvrčke odlikovane na mednarodni razstavi za Baki. V nedeljo se se sestale tvrčke, ki so bile odlikovane na reški razstavi, v trgovski zbornici zato da se jim sporoči podeljena odlikovanja. Izmed raznih italijanskih tvrčk so bile odlikovane sledeča domača podjetja: Baučer Franc iz Sela. Cevljarska zadruga iz Mirna. Slovenska zadruga zveza v Gorici.

Oblika kruha

Deželna aprovacijska komisija je dovolila, da se lahko v občinah goriške dežele peče kruh v obliki po 500 gramov.

Za povzdigo murvovih nasadov.

Izredni komisar za goriško pokrajino je poslal vsem posestnikom okrožnico, v kateri naznanja, da so bili sprejeti predlogi potovalne kmetijske šole za povzdigo murvovih nasadov. Letošnjo pomlad se bo moglo razdeliti na ta način 10.000 murvovih cepljenk (veronska vrsta). Vsaka sadika bo stala eno liro, h kateri cenil bo treba doplačevati še 10 stotink za stroške. Kmetovalci, ki si želijo nabaviti murvove sadike, morajo napraviti pismeno prošnjo ali pa se dati osebno prednamenovati pri oddelku potovalne kmetijske šole v Ajdovščini ali pri ravnatelstvu v Gorici. Vsak kmetovalec, ki želi imeti sadike, jih mora naročiti vsaj 25; največ pa se jih dovoli 200. Kmetovalci morajo vsaditi mlade murve na svojem zemljišču. Murve se bodo razdeljevale v svežnjih po 25 komadov pri ravnatelstvu kmetijske šole, Gorica, via Trieste 43. Kmetovalci jih plačajo, ko pridejo ponje. Kdaj bo treba priti po sadike, o tem se prizadeti obvestijo pozneje.

12. cenik jestrin na debelo

Tozadevna komisija pri trgovski zbornici v Gorici pod predsedstvom komisarjevega namestnika g. Antona Arzena objavlja trinajsti cenik jestrin na debelo iz dne 31. januarja t. l. Cene so sledeče: riž boljše vrste od L 205-210; rž slabše vrste od L 200-205; turščina moka od L 110-112; navadna testenine (vštevši zabojo) od L 330-335; sladkor v kristalih od L 690-693; semensko olje od L 715-725; domača slanina od L 720-730; ameriška sva mast od L 810-820; domača mast od L 710-720; navadna kolonijalna kava od 2200-2250; poleznika od L 450-460; ječmen št. 10 od L 190-195; fižol druge vrste od L 150-160; fižol prve vrste od L 185-190; krompir L 75. V teh cenah ni všeta užitnina.

Narodno združjenje vojnih pobaljšencev in bolnikov

Goriški odsek tega združenja naznanja da je preemstil svoj sedanj sedež v ulici Morelli št. 26 v ulico Dantę št. 12 pritličje. Pisarna bo odprta ob delavnikih od 9. do 12. ure in od 16. do 20. ure.

Poskušena samomor

Eden in dvajsetletna Kos Katarina, blaginjičarka v neki tržaški kavarni, je bila nenadoma od svojega gospodarja odpušena iz službe. Ta odpoved jo je zelo potrla. Ker se je bala iti domov, se je iz Trsta pripeljala v vlakom v Gorico. Po daljšem tavanju je prišla v bližnjo Soče, kjer je ob bregu zaužila strup in se vrgla v vodo. Toda takojšnja smrt ji ni bila namenjena. Dva mladeniča sta jo rešila iz valov. Zeleni križ jo je nato odpeljal v mestno bolnišnico, kjer so ji izprali želodec, a njeno stanje vkljub temu je zelo opasno.

TOLMIN.

Premestitev.

Premesčen je dosedanj poveljnik alpskega bataljona major Campini iz Tolmina v Gorico. Tekom svojega bivanja v Tolminu st je kot le malokateri tukaj naseljeni italijanski uslužbenec znal pridobiti naklonjenost slovenskega prebivalstva s svojo priprostostjo, čutom pravčnosti in uslužnosti napram potrebam prebivalstva. — Odnosaši med majorjem Campinijem in priprostimi ljudmi, našimi kmeti, so bili prisrčni in priprosti. Tudi ni g. major nikdar pokazal nasprotovanja našim jezikovnim in drugim življenjskim potrebam Slovencev pod Italijo. V trenutkih medsebojnih konfliktov med enim in drugim mišljenjem je ohranil nepristranost in izraz odobravanja za pravico. Zato pa vzbuja njegov odhod splošno obžalovanje in odkrito priznavanje njegovih zaslug prav v vseh vrstah našega ljudstva. Žal le, da je temu priznanju premešana trpka misel, da ne bo odhod marsikaterega državnega uslužbenca v Tolminu vzbudil obžalovanja, ampak čisto nasprotna čustva. Pač vsakemu po njegovih zaslugah.

Od raznih strani nam prihajajo pritožbe in želje po zboljšanju razmer v brivnici. Priobčujemo to željo občinstva, da se po možnosti uvažuje.

AJDOVŠČINA

Učiteljica gospodična Boštjančič Kati je prejela 30. p. m. odkok o nedadni prelestitvi v Mestre' pri Benetkah. Nastopiti je morala tam službo že s 1. februarja. Z njo odhaja zadnja slovenska ženska moč na neši šoli. Premestitev je napravila na vse prebivalstvo najgloblji vtis. Ob slovesu so vsi šolski otroci ginjeno jokali. Gospodična učiteljica je službovala več let med nami in si je stekla neveljnih zaslug ter bila deležna naše največje priljubljenosti. Naj ji bodo te vrstice izraz globokih hvaležnosti i v pobudo na njenem nadaljnjem potu.

BRJE.

Smrtina kosa.

V ponedeljek dne 24. januarja je preminul po težki bolezni Karol Zerjal, iz znane rodbine Zerjalovih. Bil je blaga duša, poštenjak, razumen posestnik. To je pričal veličastni pogreb, kakoršnih vidimo malo pri nas. Domači pevski zbor mu je v slovo zapel dve žalostinki, pred hišo žalosti in na pokopališču. N. p. v. m.!

— Poroka. V soboto dne 29. 1. je obhajal svojo poroko G. Jožko

Turk, predsednik Br. in pev. druživa v Brjah, z gospico Pavlino Kodrič, vrlo članico in neumorno sodelavko v društvu. Cestitamo iskreno! Na mnoga leta!

BOVEČ

Liktorsko posojilo. — Drugi seznam podpisanih svot v okraju. Evo drugi seznam svot, ki so bile podpisane za liktorsko posojilo v bovčkem okraju:

Občina Žaga 22.500, Lamarca B 100, Kenda Fr. 200, Princič Stefan 300; Kaus Andrej 500; Stanič Viktor 100; Klavara Andrej 200; Hosner Franc 500; Kravanja Marija 500; Kutin Oskar 500; Onesti Viktor 500; Kravanja Franc 200; Kutin Ferdinand 200; Domevšek Angela 200; Braz Josip 200; Berginc Ivan 200; Gasliško društvo 200; Stergulc Andrej 1000; Vulc ved. Rosalia 500; Cuder Antonija 500; Cernuta Andrej 500; Strukelj Eliza 500; Jakelj Anton 200; Kos Viktor 100; Cuder Anton 100; Cuder Katerina 500; Berginc Arhangela 1000; Trešbe Anton 500 Knez Anton 300; Melihin Anton 300; Trešbe Ivan 1000; Faccanoni Alfred 200; Žagar Josip 500; Žagar Alojz 1000; Buttolo Giovanni 1000; Žagar Marija 500; Žagar Albin 500; Mlekuž Ana 500; Braz Izidor 500; Braz Stefanija 500. Skupno L 40.000. Prejšnja svota L 118.200. — Celotna podpisana svota 158.200 L.

Iz tržaške pokrajine

IZ SLAVINSKE OBČINE.

V naši občini je bilo prej več družtev, ki so pridno delovala. Sedaj pa so razmere takšne, da morajo vsa še par let spat spajanje pravičnega.

Pri nas imamo tudi dve mlekarški zadrugi. Ena je na Prestranku, druga v Kočah. Pred vojno sta obe zadrugi dobro delali, dobivali sta skupno do 2000 litrov mleka na dan in tudi več. Po vojni so se tu di v tem pogledu razmere spremenile. Promet naših zadrug se je znatno skrčil, režijski stroški pa so ostali približno isti. Ali bi ne kazalo, da bi se ob mlekarji združili, da bi se sporazumeli za skupno vnovčevanje našega mleka? Ker bi se na ta način režijski stroški skrčili, bi bilo mogoče tudi enotni zadugi plačevati mleko kmetu nekoliko dražje. S tem bi se doseglo tudi to, da bi prihajalo več mleka v zadrugo. To je živa želja večine živinorejcev. Časi so resni, resno mislimo na to preuredbo naših prepotrebni gospodarskih ustanov. — Član.

Reška pokrajina

TRNOVO PRI BISTRICI.

(Razno).

Pred par dnevi je «Edinost» poročala o krutarjih, danes pa se mi zdi potrebno par besed o krutu in to iz razloga, ker, kot se da soditi iz sedb nekaterih nevednežev, so tudi med nami čeravno malo bolj nedolžni krutarji. Nič drugače ni mogoče sklepati, če je še vedno razširjeno uverjenje, da je krk škodljiv. To podkrepiljo najčeste s krtnami, drugi pa pravijo, da grize korenine sadežem. Na prvi hip sicer izgleda, da je to resnica, ker krtovo domovanje je največkrat tam, kjer raste izumirajo, oziroma so že usahnile. Da dokazemo njegovo nedolžnost je zadosti če mu razparamo želodec. V njem najdemo nekaj mišje dlake, napol probavljene črve broščje. Najmanjšega sledi ni o kakih rastlinskih hrani. Sicer pa je znano, da se vse ostrozobe živali hranijo z žuželkami in s črvi. Krtovalci naj bodo uverjeni, da se krk ne dotakne rastlinskih korenin. Če pa ga dohimo pod usahljimi ali usihajočimi rastlinami, je vzrok bogata gostija iz črvov, katerih krk tako pridno zasleduje. Radi tega ga vendar ne bomo zasledovali. Škoda na krtnah pa odtehta korist rogov, v kateri prihaja izrak, ki je tako potreben za rahljanje zemlje. Dve slabosti pa ima tudi on: prva slabost — ki pa je naše dobro — je požrežnost, druga pa obstoja v uničevanju koristnih glist (deževnikov), ki rahljajo in izboljšujejo zemljo. Tudi o tem dvomite?

O tem prihodnjic, — ker me mika prijetno solnce, ki skuša ublažiti spomin na podpretekle deževne dni. Malo ostro vreme ne moti kmetovalce, da bi ne hoteli nadomestiti zamujenega dela: spravlja- jo stelo, vozijo na njive gnoj i. t. d. Kmet. zadruga pridno prireja kmet. sestanke: 16. t. m. je bil v Topolcu, preteklo nedeljo, 23. t. m. pa v dobro polju. Kmetovalci si vedno bolj usvajajo razumevanje o koristih zadrugskega gospodarstva. Vzajemna zavarov. za govejo živino obč. Trnovo že posluje, ustanovile se bodo tudi za ostale občine, t. j. na Premu, v Knežaku (tudi za Zagorje) in Jablanici. V kratkem času upa otvoriti tudi kmetijske večerne tečaje za odrasle.

NOBENE BUKVICE NISO TAK' LEPE

Urlauberskih pasov ni več, zato pa poskrbimo, da se še te dni naročimo na prelepe bukvice Goriške Matice, da bomo lahko na tihem v sreču prepevali celo prihodnjo zimo o teh lepih bukvicah.

Znanost in umetnost

I nostril quaderni

je mala revija, ki izhaja v Lanciano (Abruzzi) in jo izdaja ter urejuje Pappacena, sam pesnik in publicist. Revija ima namen pospeševati medsebojno spoznavanje narodov. Prinaša razne znanstvene sestavke o tujih literaturah in tudi dobre prevode. Ne najmanjšo pozornost je revija posvetila tudi slovenskim literaturam, ne izvemšči slovenske. Tako je prinesla revija v lanskem letniku prevode dveh črtic podpisane in dve črtici Ivana Cankarja s spremljevalnim tekstom o slovenski literaturi, ki ga je spisal dr. Wolfgang Giusti (po svoji materi lužiški Srb). Giusti je spisal še vrsto člankov o Slovanih, njih kulturi in literaturi, mej temi: «Ukrajinske narodne pesmi», «Lužiško srbske narodne pesmi», «Podkarpatska Rusija in njen kulturni razvoj». To niso edini članki v tem letniku, ki se nanašajo na Slovence. O Bartošu Vličku je pisal Pappacena; članek «Ruski genij» je spisal Polledro Alfredo. Med recenzijo so tudi slovenske knjige. Tako je kritiziral W. Giusti Langerjevo (češko) komedijo «Periferija», «Antologijo ukrajinskih pesmi» in «Antologijo za srbsko-lužiške šole». — Poleg tega izhajajo v omenje-

ni založbi še posebni zvezki literarnih prispevkov (prevodov), ki so posvečeni raznim pesnikom ali narodom. Med temi je «Zvezek posvečen Jugoslaviji», «Zvezek posvečen raznim slovenskim literaturam» (že pošel), «Zvezek posvečen Čehoslovaki» (že pošel).

France Berk.

BORZNA POROČILA.

Amsterdam 925-935, Belgija 320-330, Francija 915-925, London 112.50-113.10, New-York 23.15-23.25, Španija 385-395, Svica 447-457, Atene 305.0-31.50, Berlin 550-566, Bukarešt 12-13, Praga 68.75-69.50, Ogrska 405-415, Dunaj 325-335, Zagreb 40.75-41.50.

Uradna cena zlata (31. I.) L 450.24; Benečijske obveznice 63.—.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. 116

ZLATARNA N. Borsatti & Figlio, Trst, Corso 47 (nekarna Rovis) popravila, prodaja in kupuje zlato, srebro po poštenih cenah. Govori se slovenski. 158

SOBA s hrano se odda dvema prijateljema pri nemški družini. Via Roma 23-11, vrata 9. 164

MANUFAKTURNA trgovina z blagom ali brez istega, se proda takoj. Naslov pri tržaškem upravnistvu. 165

HARMONIJA, še v dobrem stanju, za ročevanje petja se išče. Babič Alojzij, Poddik 50. 166

ŠOFER išče službe. Govori nemško. Poudne pod «Šolers» na upravnistvu. 167

SREČO, preteklost in bodočnost življenja pove kiromant v via Pivā 12, vrata 6. 168

URADNICA z dveletno prakso, z znanjem slovenskega in italijanskega jezika, želi prenesti mesto. Naslov pri tržaškem upravnistvu. 149

VAJENEC z enoletno prakso želi mesta v trgovini z mešanim blagom v mestu ali na deželi. Vstopi lahko takoj. Naslov pri tržaškem upravnistvu. 153

MIZARJI POZOR! Parjeno bukovno različnih dimenzij dobavlja žaga Jos. Lavrenčič - Postojna. 102

SAMO potom energičnega zdraviljerja z Glyokolom se ozdravi glavobol, sikoost, utrujenost, občutljivost. Izdelek lekarnarje Castellanovich, Trst, Via dei Giuliani 42. V januarju je lekarna odprta tudi ponoči. 157

PO VIŠJH cenah kot vsaka druga kupuje srebro, zlato in briljante zlatarna Portici Poste Fabra. 123

BABICA avtorizirana sprejema noseče. Govori slovensko, Slavec, via Giulia 29. 169

SEZIJSKI DOGODEK BELI TEDEN ÖHLER Reklamne cene! Fantastični okras!

PODLISTEK (43)

V. I. KRIZANOVSKA:

NEMEZA ROMAN

Ves radosten jo je knez potegnil k sebi; ona je položila glavo na njegova prsa in zaprla oči. — Tako je bolje, — je rekla sama pri sebi, ko jo je Raul poljubil na pravolaso glavico, — kakšno bi bilo moje življenje, če bi povzročila drugo smrt? Raul ni kriv, da sem se izneverila Samuelu; skušala bom biti poštena napram njemu. Čez dva dni po tem obisku se je Rudolf odšel v Pešto, kjer je moral ostati dva dni, toda ko se je Antuaneta vrnila od zdravnika, ga je našla že doma. V svojem nepričakanem veselju ni zapazila skrbi na moževem obrazu. Z izgovorom, da je truden, se je takoj po čaju podal z Antuaneto v sobo. — Draga moja, — je rekel ženi, ko sta bila sama, — odstranil sem se predčasno, ker sem ti hotel sporočiti, da sem prinesel iz Pešte vest, ki nam bo povzročila veliko težav. Meier je živ!

— toda dasi je rana nevarna, smrtna ni; zdravniki jamčijo za njegovo življenje. Kaj pa misliš zdaj, ali bi bilo dobro povedati to Valeriji?

— Ne daj Bog! to bi povzročilo v njej novo borbo. Danes sem imela z njo pogovor, po katerem je neizogibno, da smatra Samuela za mrtvega, dokler se ne poroči in se ne privada svojemu novemu položaju. Odpeljemo se popotrišnjem, a ko se vrnemo, bo vsa ta zgodba pozabljena in nihče ne bo o njej več govoril v Pešti; takoj po poroki bosta novorojenca odpotovala in šele po njih povratku bom povedala to Valeriji.

— Prav imaš, — je rekel Rudolf pomirjen, — tako je bolje, in ko bo Raul njen mož, bosta njegova lepota in privlačnost zavojevala njeno srce in pozabila bo tega Judo.

Dva meseca po tem razgovoru je bilo krasno vreme; bilo je toplo kakor v juliju in po glavnem izprehajališču Pešte se je izprehajala množica prebrev, jezdecev in kočij. V odlični kočiji, ki je obračala nase pozornost radovednežev, sta sedela dva mlada človeka; eden izmed njiju, majhne postave, čokat, črnolasi, rezkih judovskih potez, je pozorno promatral množico s svojimi pronicavimi, prekanjenimi očmi in le poredkoma je skrivaj pogledal na blede shušano obličje svojega molččega in ravnodušnega sopotnika, ki se

je očitno komaj opomogel od težke bolezni.

Samuel Meier — bil je to on — je res okrevaval vkljub težki rani, ki si jo je prizadejal v trenutku blaznega obupa; njegova mlada, silna narava je premagala smrt, toda srčna rana je bila ravno tako občutljiva kakor prvi dan. In samo ponos, ki se je v mladeniču dvignil z vsa silo, je mogel prikriti njegovo slabost. Ni hotel, da bi videli njegovega obupa ljudje, ki so ga tako krvavo užalili, in tako je bil videti na zunaj popolnoma miren...

Med Judi, ki so spremljali višjega rabina in ki so prvi vstopili v Samuelovo sobo, ko se je razlegel strel, je bil tudi stari tovariš njegovega očeta, borzni mešetar Leib Silberstein. Na temelju tega starega prijateljstva se je stari Jud zavzel za ranjenca in z veliko vnemo skrbel za bolnega, osamljenega mladeniča. Silberstein je bil prav neznaatnega stanu in je imel mnogoštevilno družino. Ko je pregledal položaj, si je napravil milijon načrt zase: poročiti svojo starejšo hčer z milijonarjem, ki ga je grofica M. zavrgla. S trdovratno potrpežljivostjo je proučil Samuela in spretno vzbujal v njem strasti, ki so kipele v njegovem razbolelem srcu. Polagoma ga je pričel, da je najprimernejši odgovor na žalitev, ki mu jo je Valerija prizadejala, ta da se sam poroči. Nato mu je ponudil svojo hčer in bankir, ki je bil zaslepljen od pritaženega obupa in od

želje pokazati Valeriji, da se ne zanima več zanjo, se je udal, ne da bi poznal deklico, ki jo je nameraval vzeti za ženo. Ze pet dni je bil ženin Rute Silbersteinove.

Mladi človek, ki je sedel poleg njega, je bil njegov bodoči svak Aron, prekanjen in pohlepen človek. Dasi je vedel vse, vendar ni smatral Samuelove ljubezni za ženino zapreko svoje sestre, ker se je nadejal, da bo ta poroka izvir velikih ugodnosti zanj.

Na nekem mestu, kjer se je več drevoredov kržalo, se je nagnel toliko ljudstva, da so se morale kočije ustaviti in čakati zapovrstjo.

Tudi Samuelov kolesej se je ustavil in zraven njega drugi, v katerega sta bila vprežena dva lepa siva konja; v vozu je sedela starejša dama poleg mladega častnika take izredne lepote, da je celo Samuelu padel v oči, in kot umetnik se je zagledal v to prekrasno obličje, ki se je zdelo pravi vzorec živega antičnega kipa.

Raul — bil je to on — se je zelo razvil po svoji bolezni; mladenički, skoraj otroški izraz se je zamenjal z možato resnostjo; pričakovani resnične sreče je dajalo njegovim zametnim očem izraz blaženega miru, a tudi nadutosti.

— Kdo more biti ta mladi človek tako nena- vadne lepote; jaz ga nisem še nikoli videl? — je vprašal Samuel svojega bodočega svaka. Aron je povsili oči.